

Nr	Nazwa przedmiotu	Treści programowe
1	Podstawy filozofii literatury i kultury	Zadania filozofii kultury i literatury, miejsce tych dziedzin w strukturze humanistyki oraz ich relacje z literaturoznawstwem. Wybrane ogólne filozoficzne ujęcia kultury i literatury. Problemy wielokulturowości i poprawności politycznej. Ontologia dzieła literackiego. Etyka i polityka literatury.
2	Kultura języka I	Podstawowe pojęcia językoznawstwa normatywnego (kultura języka, funkcje języka, system, norma, uzus). Język jako wartość kultury. Działalność normatywna. Norma językowa. Wariacja i wielorakie zróżnicowanie normy. Błąd językowy: definicje i typologie. Kryteria poprawności językowej. Innowacje językowe. Problematyka kodyfikacji współczesnej normy. Polityka językowa. Podstawy działalności kulturalnojęzykowej. Świadomość normatywna; postawy uczestników komunikacji wobec języka. Ustawa o języku polskim, unijne dyrektywy na temat wprowadzenia dyskursu równościowego. Poprawność słowotwórcza - najnowsze tendencje. Poprawność paradygmatycznego doboru elementów leksykalnych.
3	Kultura języka II	Zagadnienia poprawności fleksyjnej. Poprawność składniowa i interpunkcyjna. Współczesne tendencje fleksyjne - raporty. Frazeologizm a innowacja frazeologiczna. Elementy frazematyki. Problematyka normatywna zapożyczeń oraz internacjonalizmów. Narodowe kryterium poprawności językowej. Ortofonia. Aktualne problemy kultury języka. Poradnictwo językowe w Polsce. Etykieta równościowa. Praca warsztatowa kształcąca umiejętność korzystania ze słowników, elektronicznych korpusów, słowników sieciowych, obserwatoriów językowych. Tworzenie monografii wybranych zagadnień normatywnych.
4	Wprowadzenie do antropologii literatury i kultury	Historia antropologii jako dyscypliny naukowej, podstawowe pojęcia (antropologia kulturowa i społeczna, etnografia, etnologia, paradygmat w antropologii). Historyczne kierunki i „szkoły” antropologii, prekursorzy i najważniejsze osiągnięcia. Współczesne orientacje w antropologii kulturowej. Doświadczenie jako kategoria antropologiczna. Kulturowe konstrukty tożsamości. O narracji i roli społecznej. Historia i pamięć - ujęcie i problemy antropologiczne. Ciało i płeć w kulturze. Rzecz w cywilizacji Zachodu. Historia kulturowa. Miejsce/przestrzeń. Geopoetyka tekstów kultury. Koniec „człowieka typograficznego”? Literatura i pismo (piśmienność) w kulturze audiowizualnej. Nowoczesność i ponowoczesność z perspektywy antropologii kulturowej.
5	Literatura dawna	Epika antyku i średniowiecza (Homer, Wergiliusz, Owidiusz, epos rycerski, romans rycerski). Poeci starożytnego Rzymu. Średniowieczna liryka świecka i religijna. Specyfika literatury renesansowej: typowe gatunki i tematy, sposób istnienia literatury (tworzenie, rozpowszechnianie). Twórczość Jana Kochanowskiego: gatunki, tematy, nowatorstwo. Literatura polska na przełomie XVI i XVII wieku. Początki baroku w literaturze Europy. Dramat szekspirowski wobec tradycji.

		Twórczość popularna. Dramat i teatr staropolski – gatunki, tematy, autorzy. Literatura epoki baroku – autorzy, typowe gatunki, tematy, światopogląd, nurty i obiegi literatury. Początki powieści w Europie; stare i nowe gatunki epickie w literaturze polskiego oświecenia; polska powieść dydaktyczna i sentymentalna.
6	Poetyka I	Miejsce poetyki wśród literaturoznawczych dyscyplin. Teorie literackości. Komunikacja literacka. Problemy genologii. Problemy wersyfikacji i prozodii. Stylistyka – wybrane zjawiska (m.in. parodia, pastisz).
7	Poetyka II	Tożsamość poetyki. Poetyka formalistyczna i strukturalistyczna. Poetyka lektury. Poetyka intertekstualna. Poetyka fenomenologiczna. Hermeneutyka. Psychoanaliza. Poetyka feministyczna. Poetyka gender. Poetyka queer. Poetyka postkolonialna.
8	Retoryka praktyczna	Sztuka opowiadania o sobie i sztuka perswazji. Rozpoznawanie audytorium i ustalanie tematów autoprezentacji i przemówień. Odpowiedni dobór dowodów, toposów i środków emocjonalnych. Techniki kompozycyjne, spajanie tekstu mowy w organiczną całość. Budowanie form argumentacyjnych, odpieranie zarzutów. Rozpoznawanie sofizmatów i chwytów erystycznych. Sztuka zapamiętywania przemówienia (lub jego elementów) oraz umiejętne posługiwanie się tekstem wystąpienia w sytuacji, gdy treść nie została zapamiętana. Odpowiednie użyciu głosu i ruchu. Sztuka dyskusji, odpowiadanie na pytania jako część wystąpienia publicznego.
9	Analiza tekstu literackiego (I)	Analiza i interpretacja tekstów prozatorskich z wykorzystaniem tradycyjnych narzędzi poetyki. Analiza i interpretacja tekstów prozatorskich w rozmaitych ujęciach teoretycznych (nowe metodologie). Dyskusja o tekstach literatury współczesnej, stosowanych w nich środkach ekspresji i ich rozmaitych funkcji w zależności od formuły gatunkowej, rodzajowej, tradycji literackiej, krytycznej idei tekstu, światopoglądu autora oraz kontekstu społecznego, historycznego, politycznego determinującego jego znaczenia. Dyskusja o tekstach literatury współczesnej w kontekście ich funkcjonowania w krytycznoliterackim obiegu interpretacyjnym.
10	Film i teatr (I)	Definicja i specyfika widowiska kulturowego, typologia widowisk. Język filmu i język teatru – podobieństwa i różnice. Metodologia antropologiczna jako sposób spojrzenia na widowisko filmowe: antropologia widowisk, antropologia filmu, performatyka. Specyfika sztuki filmowej. Teatr w filmie. Film wobec literatury i innych sztuk: w poszukiwaniu autonomii.
11	Stylistyka praktyczna	Różne rozumienia terminu <i>styl</i> w teoriach stylistycznych. Metody badawcze stylistyki. Styl tekstu. Narzędzia opisu, analizy i wartościowania stylu. Wyznaczniki różnych stylów. Styl a gatunek. Problematyka spójności tekstu. Kohezja i koherencja. Metatekst i intertekst. Nadawanie spójności tekstowi. Poprawność leksykalno-stylistyczna. Metafory w tekstach Nieliterackich, konstrukcje redundantne, powtórzenia wyrazowe, szablony językowe oraz wyrazy modne. Wizualizacja tekstu. Redakcja i adiustacja stylistyczna tekstu. Interpunkcja polska – obligatoryjny i fakultatywny charakter zasad. Wzorce wypowiedzi naukowej i

		popularnonaukowej, urzędowej, instytucjonalnej i komercyjnej oraz (para)literackiej. Retoryka i komunikatywność. Zasady tworzenia skutecznej komunikacji za pomocą odpowiednich tekstów. Estetyka i etykieta komunikacyjna oraz problemy etyki mowy.
12	Warsztat pracy filologa	Pojęcie i podział bibliografii, systemy bibliograficzne, opis pełny, opis skrócony. Przypisy, indeksy i spisy treści; bibliografia załącznikowa. Problem cytatu i cytowania. Metodyka wyszukiwania stanu badań. Automatyczne zarządzanie bibliografią.
13	Prawo autorskie	Podstawowe pojęcia związane z aktami prawnymi. Przedmiot ustaw. Pojęcie dzieła i opracowania w prawie autorskim. Podmiot ustawy. Uprawnienia i obowiązki współtwórców. Pojęcie dzieła zbiorowego. Ochrona praw autorskich. Wygasanie praw majątkowych. Organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi. Plagiat i sprawy karne. Zakres przedmiotowy i podmiotowy prawa prasowego. Działalność wydawnicza, rejestracja dzienników. Pojęcie redaktora, wydawcy, rady prasowej, tytułu prasowego. Ustawowe wymogi treści publikacji prasowych. Prawa i obowiązki dziennikarzy. Prawo do informacji, do sprawozdawczości, do krytyki; obowiązek głoszenia prawdy, szczególnej staranności i rzetelności. Ochrona dóbr osobistych, dbałość o poprawność języka. Ochrona informatorów. Sprostowania i odpowiedzi. Cywilna i karna odpowiedzialność prawna dziennikarzy i prasy.
14	Twórcze pisanie (teksty artystyczne - proza)	Budowa eseju i opowiadania. Typowe formy narracyjne. Ćwiczenia stylistyczne. Elementy argumentacji.
15	Film i teatr (II)	Kultura jako sfera komunikacji symbolicznej. Rozumienie tekstu kultury. Antropologia widowisk. Miejsce i znaczenie teatru na przestrzeni wieków: Teatr jako wspólnota: starożytna Grecja, Średniowiecze, teatr elżbietański. Współczesne formy teatru wspólnotowego. Mistrzowie polskiego teatru: Tadeusz Kantor, Jerzy Jarocki, Jerzy Grzegorzewski, Krystian Lupa. Mistrzowie kina światowego i polskiego. Najważniejsze: tendencje w polskim kinie współczesnym. Teatr a film. Instytucje teatralne i filmowe w Polsce. Krytyka teatralna i filmowa. Warsztat krytyka teatralnego i filmowego.
16	Literatura XIX wieku	Ewolucja gatunków i poetyk w obrębie prozy polskiej XIX wieku. Analiza i interpretacja tekstów literackich, krytycznoliterackich i publicystycznych. Interpretacja programów i dyskusji literackich obu epok. Poznanie doktryn i praktyki nowych, prądów, kierunków, stylów literackich i artystycznych. Analiza motywów, wątków, tematów charakterystycznych dla literatury i sztuki II połowy XIX wieku.
17	Redakcja tekstu (I)	Elementarne terminy związane z działalnością redakcyjną oraz podstawowe zadania redaktora. Etyka redaktorska; redagowanie tekstów naukowych – problemy poprawności metodologicznej oraz logicznej. Adiustacja. Parametry typograficzne oraz rodzaje pisma; kategorie stosowanych w tekście wyróżnień i ich funkcje. Problemy redakcyjne związane ze stosowaniem w tekście nazw własnych i pospolitych. Liczby, numery, jednostki miar i wielkości mierzalne w różnych typach tekstów.

18	Analiza tekstu literackiego (II)	Analiza i interpretacja tekstów poetyckich z wykorzystaniem tradycyjnych narzędzi poetyki. Analiza i interpretacja tekstów poetyckich w rozmaitych ujęciach teoretycznych (nowe metodologie). Prezentacja samodzielnej analizy i interpretacji wybranego tekstu literatury dawnej lub współczesnej, z uwzględnieniem kontekstu kulturowego i historycznego. Dyskusja o tekstach poetyckich, stosowanych w nich środkach ekspresji i ich rozmaitych funkcji. Dyskusja o tekstach poetyckich w kontekście ich funkcjonowania w krytycznoliterackim obiegu interpretacyjnym.
19	Twórcze pisanie (teksty artystyczne - esej)	Wyrobienie w studentach kompetencji pisarskich koniecznych przy tworzeniu eseju. Wykształcenie umiejętności pisania eseju typu montaigne'owskiego, Analiza esejów pod kątem wpisanego w nie projektu poznawczego, a także artystycznej realizacji eseistycznego eksperymentu poznawczego.
20	Literatura 1918-1989 (dwudziestolecia i wojny)	Manifesty i programy artystyczne I poł. XX wieku. Grupy literackie okresu międzywojennego. Poezja awangardowa. Typy i odmiany prozy polskiej lat 1918-1939. Nurt tzw. poezji zaangażowanej. Reportaż. Krytyka literacka. Teatr i dramat w Dwudziestoleciu.
21	Literaturapolska po 1989 r.	Przełom, periodyzacja, nurty i problemy. Czasopisma literackie i społeczno-kulturalne; czasopisma i krytyka w Internecie. Literatura i rynek. Nagrody literackie i ich wpływ na czytelnictwo. Instytucje kultury; wydawnictwa.
22	Twórcze pisanie (teksty użytkowe)	Celem zajęć jest wykształcenie umiejętności pisarstwa dziennikarskiego w praktyce oraz poprzez analizę tekstów prasowych należących do gatunku reportażu. Formy te są analizowane z punktu widzenia ich wartości poznawczej, retorycznej, mechanizmów literackich oraz struktury gatunkowej. Równolegle studenci podejmują pracę nad swoimi własnymi tekstami, wykorzystując nabytą wiedzę teoretyczną i praktyczną i rekonstruując/tworząc procedurę powstawania reportażu. Podczas zajęć analizowane są klasyczne teksty polskiego reportażu, autorstwa najważniejszych twórców gatunku, a także najnowsze teksty z ostatnich lat. Podjęta zostaje refleksja nad relacjami fikcji i faktu w odmianie reportażu literackiego.
23	Redakcja tekstu (II)	Zasady kompozycji publikacji. Typowe problemy redakcyjne związane z wprowadzaniem cytatów. Sposoby konstruowania przypisów. Zasady sporządzania bibliografii. Obligatoryjne elementy okładki i poszczególnych kart tytułowych. Specyfika redagowania materiałów informacyjno-pomocniczych w publikacji. Typowe problemy związane z redagowaniem prozy, poezji, dramatu, komiksu i gazety codziennej. Specyfika redagowania publikacji nieprzeznaczonych do czytania ciągłego, takich jak encyklopedia i słownik.
24	Twórcze pisanie (teksty artystyczne - poezja)	Zajęcia mają charakter warsztatowy. W oparciu o przykłady z arcydzieł literatury pięknej studenci zapoznają się z podstawową problematyką poezji (genologia, stylistyka, wersyfikacja). Zagadnienia teoretyczne są jednocześnie aplikowane do praktyki pisarskiej (wprawki stylistyczne i dłuższe prace pisemne: oryginalne lub tłumaczone utwory / cykle utworów wierszem lub prozą poetycką).
25	Literatura 1918-1989 (powojenna)	Życie literackie i kulturalne w okresie 1945-1949. Założenia i praktyka realizmu

		socjalistycznego. Literatura i dyskusje literackie tzw. przełomu październikowego. Poezja lingwistyczna i neoawangardowa po 1956 roku. Powieść historyczna. Emigracja literacka. Tzw. drugi obieg. Literatura popularna. Polskie czasopisma literackie i społeczno-kulturalne w XX wieku. Perodyzacja polskiej literatury nowoczesnej.
26	Literatura polska po 1989 r.	Dyskusje krytyczne (literatura małych ojczyzn, literatura środka, literaturka, zwrot polityczny). Kierunki w krytyce (postmodernizm w krytyce, krytyka feministyczna, krytyka zaangażowana). Literatura gatunkowa i literatura głównego nurtu (fantastyka, kryminał – awans gatunków). Reportaż i felieton. Teatr i literatura.
27	Literatura polska po 1989 r. (poezja)	Wprowadzenie do kultury polskiej po 1989 roku ze szczególnym uwzględnieniem poezji. Zdefiniowanie najważniejszych elementów i kontekstów dzisiejszej kultury literackiej, a także krytyki, teorii oraz historii literatury polskiej i powszechnej XX wieku. Zapoznanie z przemianami w procesie literackim. Zapoznanie z elementami wiedzy o współczesnych instytucjach kultury literackiej. Wykorzystanie interpretacyjnego pogranicza dyscyplin antropologii literatury i kultury oraz kontekstów badań nowych metodologii literaturoznawczych, a także socjologii literatury, filozofii literatury, polityczności literatury.
28	Twórcze pisanie (teksty krytyczne)	Wprowadzenie, omówienie i interpretacja najważniejszych dzieł literackich z zakresu nowej prozy i poezji. Zapoznanie studentów z najważniejszymi mechanizmami obiegu, recepcji i rynku nowej kultury.
29	Podstawy typografii	Wprowadzenie podstawowych zagadnień z zakresu typografii i składu. Grafika rastrowa i wektorowa. Kategorie i rodzaje fontów – podział historyczny i funkcjonalny. Podstawy funkcjonowania programu Adobe InDesign w wersji CS5,5 lub nowszej. Zaawansowane metody graficznego opracowywania tekstu. Style znakowe i akapitowe. Tworzenie projektu typograficznego książki. Funkcje zecerzkie programu Adobe InDesign. Skład prostej książki. Przygotowanie projektu książki do druku.
30	Współczesne edytorstwo książki	Współczesna książka: typowe i nietypowe formaty, oprawy, materiały, kształtowanie okładki; książka ilustrowana; zasady typowego opracowania edytorskiego: czwórka tytułowa, teksty wprowadzające, materiały pomocnicze; proces poligraficzny: skład, łamanie, montaż, naświetlanie, druk i oprawa; technologia druku na żądanie. Proces wydawniczy: umowa wydawnicza, recenzja, przyjęcie pracy, redakcja, projekt graficzny i opracowanie techniczne, korekty; forma prawna współczesnych domów wydawniczych. Struktura firm wydawniczych: zarząd, dział nabywania tytułów, redakcje, dział handlowy, dział marketingu, obrót prawami zależnymi; organizacja pracy: ścieżka redakcji, ścieżka marketingu, plany tytułowe.
31	Praktyki	Poznanie specyfiki pracy wiążącej się z szeroko pojętym życiem kulturalnym: w roli animatora i menadżera kultury, w wybranej redakcji czasopism papierowych lub internetowych, w wydawnictwach, instytucjach medialnych, bądź związanych z organizowaniem wielkich kulturalnych wydarzeń, w działach literackich różnych

		instytucji kultury. Przygotowanie do różnych rodzajów działań na polu kultury. Nawiązanie kontaktu z instytucjami kultury, ale także zaktywizowanie studentów do samodzielnego organizowania kulturalnych wydarzeń.
32	Tekst w Internecie	Wprowadzenie podstawowych zagadnień z zakresu funkcjonowania stron WWW. Przegląd najważniejszych systemów zarządzania treścią (CMS). Typografia internetowa. Formatowania leadów i tytułów w Internecie. Podstawy języka HTML/XHTML. Pozycjonowanie i SEO. Działania on-site i off-site. Cechy tekstów SEO – teksty preclowe i zapleczone oraz artykuły. Typologie stron internetowych. Wprowadzenie do edycji grafiki. Edycja grafiki. Możliwości wykorzystywania materiałów graficznych udostępnianych w internecie. Praca edytora a identyfikacja wizualna. Logo jako gatunek – jego struktura oraz funkcja perswazyjna. Łączenie różnych metod edycji grafiki rastrowej.
33	Tekst w kulturze audiowizualnej	Kultura konwergencji. (R)ewolucja literatury w kontekście nowych mediów. Kultura nowoczesna wobec narracji. Super system rozrywkowy. Literatura i film. Nowe formy publikowania. Literatura w Internecie. Literatura a gry komputerowe oraz gamifikacja tekstów literackich.
34	Twórcze pisanie (teksty krytyczne)	Kształtowanie praktycznej umiejętności tworzenia tekstu krytycznoliterackiego i budowanie krytycznoliterackiego warsztatu. Zapoznanie studentów z najważniejszymi bohaterami nowej krytycznoliterackiej debaty i przedstawienie znaczących książek ich autorstwa.
35	Współczesne czasopisma edytorstwo	Typologia czasopisma. Czasopismo jako instytucja – organizacja i wydawanie czasopisma. Rynek prasy w Polsce i Europie. Czasopismo: struktura, kompozycja wydania – analiza numerów poszczególnych periodyków. Zadania redaktora tekstów prasowych. Edycja tekstu w czasopiśmie.
36	Tekstologia i edytorstwo	Definicje tekstu, tekstologii i edytorstwa; rozróżnienie: przekaz – zapis – tekst – dzieło; lektura i konfrontacja przekazów rękopiśmiennych i drukowanych; typologia przekazów; hierarchia przekazów; etapy typowego postępowania tekstologicznego – porównywanie przekazów, usuwanie błędów i skażeń, ustalenie tekstu; typologia błędów tekstu; problematyka interpunkcji i zasad modernizacji pisowni; techniki ustalania autorstwa; typologia wydań; kształtowanie wydań różnego typu (A, B i C); tekst krytyczny i wydania krytyczne; wydanie zbiorowe; komentarz edytorski – funkcje, zakres, praktyka.
37	Tekstologia i edytorstwo - proseminarium	Proseminarium poświęcone jest przygotowaniu koncepcji oraz zrealizowaniu pracy dyplomowej – niewielkiego druku (akcydens, gazetka, książka-arkusz) prezentującego dzieje wybranego motywu literackiego lub materialnego i łączącego tekst z ikonografią. Zadanie ma potwierdzić umiejętności studenta (pomysł, koncepcja, projekt, wykonanie), uzyskane w toku wszystkich zajęć edytorskich. Dokumentować ma jego zdolność do samodzielnego kreowania projektów wydawniczych, krytycznej ich oceny, wyboru spośród alternatywnych propozycji. Przekonywać o stosowności dobranych konwencji i narzędzi edytorskich,

		umiejętności ich poprawnego użycia, walorach estetycznych i poznawczych tworzonej publikacji. Sprawdzić zdolność do publicznej prezentacji pracy z dyskusją (obroną).
38	Seminarium licencjackie	Metodologia pracy naukowej. Właściwości tezy. Gromadzenie bibliografii. Wybór tematu pracy magisterskiej. Opracowanie stanu badań. Dobór materiału. Analiza zebranego materiału. Ostateczna wersja pracy. Uwagi techniczne dotyczące pisania i redakcji pracy. Kwestie prawa autorskiego.